

Ou vle travay? Ou gen dwa sa a!

Lwa travay yo se yon seri règ ki pwoteje tout moun k ap travay Ozetazini, ki gen ladan travayè san papyè, timoun, ak adolesan. Lwa sa yo bay dwa travayè yo.

Kèlkeswa laj ou, si w ap travay Ozetazini, ou gen dwa sa yo.

Patwon yo dwe suiv lwa ki baze sou laj ou. Si w poko gen 18 an, ou pa ka travay nan yon travay ki danjere.

▶ Si w gen 14 oswa 15 lane, ou ka travay sèlman andeyò lè lekòl. Nan pifò ka, ou ka pa travay plis pase:

- ▶ **3 èdtan** nan nenpòt jou lekòl
- ▶ **8 èdtan** lè lekòl la pap travay
- ▶ **18 èdtan** pandan yon semèn lekòl oswa
- ▶ **40 èdtan** nan yon semèn ki pa gen lekòl.

Ou pa ka travay anvan 7:00 a.m. oswa apre 7:00 p.m. nan nenpòt ki jou, eksepte soti nan 1ye jen jiska Jou travay, ou ka travay jiska 9:00 p.m.

Règ yo diferan pou travay agrikòl.

Gen kèk vil ak eta ki gen diferan pwoteksyon pou travayè yo.

PATWON YO PA KA

- ▶ Refize peye w pou travay ou
- ▶ Fè w rate lekòl
- ▶ Itilize vyolans sou ou
- ▶ Menase pou fè ou menm oswa fanmi w mal
- ▶ Menase pou rele imigrasyon oswa lapolis
- ▶ Mande w bay manti sou laj ou
- ▶ Pran pyès idantite w, telefòn ou, oswa lòt bagay ou posede
- ▶ Mande w fè anyen ki gen rapò ak seks
- ▶ Fòse w, jwe fent, oswa fòse w travay
- ▶ Refize ba w poz oswa jou konje
- ▶ Mande timoun yo pou yo fè travay danjere (si yo poko gen 18 an)

PATWON YO DWE

- ▶ Peye w pou tout èdtan w travay yo
- ▶ Peye ou salè minimòm lan (omwen)
- ▶ Peye w lè sipleman si w travay plis pase 40 èdtan nan yon semèn
- ▶ Bay w fòmasyon sou sante ak sekirite nan travay nan yon lang ou konprann
- ▶ Ba w ekipman pwoteksyon (tankou gan oswa mask) si w bezwen sa
- ▶ Ba w poz pou w manje epi sèvi ak twalèt la
- ▶ Suiv règleman yo sou konbyen èdtan ou gen dwa travay ki baze sou laj ou

KIJAN W KA PWOTEJE DWA W NAN TRAVAY LA?

PRAN RESPONSA- BLITE W

Aprann dwa
w nan espas
travay la.

Ou gen dwa travay
san danje, pou yo
peye w alè, ak nan
kantite lè travay
lalwa otorize.

DOSYE

Kenbe tras
lè travay ou.

- ▶ Kantite èdtan
w travay ak dat la
- ▶ Konbyen yo
peye w
- ▶ Lè yo te peye w
- ▶ Non konplè ak
adrès patwon w
lan, chèf sèvis ou,
ak adrès kote w ap
travay la.

Ou ka itilize
aplikasyon
DOL-Timesheet
oswa yon kaye
pou kenbe
enfòmasyon sa a.

DI SA W SANTI

Pale ak yon
granmoun ou
fè konfyans,
tankou yon
paran, gadyen,
avoka, oswa
pwofesè.

Si yo maltrete w,
yo trete w yon faso
ki pa jis, si w santi
w pa an sekirite
nan travay ou,
oswa si yon moun
w ap travay pou
li vyole dwa w, ou
ta dwe ekri oswa
anrejistre sa ki te
rive w la ak dat sa
te rive. Si w blese,
chèche jwenn swen
medikal, pran
foto blesi w yo,
epi kenbe nenpòt
dosye medikal ou
genyen.

PLIS ENFÒMASYON SOU DWA W YO

**Si yon moun w ap travay pou li
Ozetazini pa respekte lalwa, oswa
yon moun ap fòse w travay nan
yon travay ki pa respekte lalwa,
ou ka kalifye pou sèten benefis ak
sipò legal.** Li enpòtan pou w pale
ak yon avoka. Si w gen yon avoka
imigrasyon, oswa yon avoka nan
KIND, yo ka kapab ede w jwenn
yon avoka dwa travayè ki ka ede
w. Ou ka rapòte vyolasyon yo tou
dirèkteman bay ajans gouvènman
yo ki fè aplike lwa travay yo.

- ▶ Pou plis enfòmasyon sou dwa federal ou kòm yon jèn travayè:
www.dol.gov/agencies/whd/youthrules/young-workers
- ▶ Èske yo pa peye oswa w travay twòp èdtan? Kontakte Divizyon
salè ak èdtan travay Depatman travay la nan 1-866-487-9243
oswa www.dol.gov/agencies/whd/contact/complaints
- ▶ Èske w pa an sekirite nan travay la? Kontakte Administrasyon
sekirite ak sante nan travay (OSHA) nan 1-800-321-6742 oswa
www.osha.gov/workers/file-complaint
- ▶ Èske w blese nan travay la? Chèche jwenn asistans medikal epi
mande yon fòm Konpansasyon travayè nan men patwon w. Ou
ka jwenn konpansasyon menm si w poko gen 18 an oswa ou san
papyè. Ou ka resevwa benefis kèlkeswa moun ki te lakoz sa rive a.
Règ yo varye selon eta a, men ou ka aprann plis nan [www.dol.gov/
general/topic/workcomp](http://www.dol.gov/general/topic/workcomp)

Ki dokiman mwen bezwen?

Pou moun ki pa sitwayen ameriken, ou bezwen swa yon pèmi travay valab oswa yon kat rezidans pèmanan (sa yo rele tou yon “kat vèt”) nan Depatman Sekirite Enteryè, ansanm ak pwòp nimewo Sekirite sosyal ou.

Lefètke w gen yon nimewo Sekirite Sosyal sa pa toujou vle di ou ka travay legalman. Si w vle aprann plis sou fason pou w travay legalman Ozetazini, ou ta dwe pale ak yon avoka imigrasyon.

Gen kèk gouvènman lokal ki mande pou “papyè travay” pou tout timoun ak adolesan k ap travay. Ou ka poze kesyon sou sa nan lekòl ou a.

Menm si w pa gen papyè sa yo, patwon yo oswa chèf sèvis yo dwe suiv lwa travay yo.

- ▶ **Ou ka kontakte Depatman Travay lokal eta w la tou lè w jwenn eta w ap viv nan lis sa a:** www.dol.gov/agencies/whd/state/contacts
- ▶ **Yo fòse w travay?** Ou ka rele Liy dirèk nasyonal pou trafik moun tou nan 1-888-373-7888 oswa voye enfòmasyon pa mwayen mesaj tèks nan 233733 oswa www.dhs.gov/blue-campaign
- ▶ **Gen kontwòl èdtan ou yo** ak yon aplikasyon Fich tan gratis www.dol.gov/agencies/whd/timesheet-app

Ki travay ki danjere?

Men kèk egzanp travay ki danjere:

Kondui

Patisri

Travay nan min

Travay sou do kay

Demolisyon

Itilize nechèl oswa echafo

Travay ak machin a motè tankou, aparèy pou siye, malaksè, konpaktè

Vann nan lari, sou pals piblik oswa kay an kay

Fè brik, mozayik, ak materyèl ki sanble

Travay ak machin ki transfòme vyann oswa bèt volay oswa travay nan frizè vyann oswa aparèy pou kenbe bagay glase

Ou gen dwa sa a!

Menm si w ap travay nan yon travay danjere oswa san otorizasyon.

**KONNEN DWA W!
NOTE VYOLASYON YO!
DI SA W PANSE!**

Pou w aprann plis sou dwa w yo epi jwenn
resous pou chèche èd vizite:
supportkind.org/preventing-child-labor-exploitation

Enfòmasyon yo bay yo se pou edike w e yo pa konsèy legal.

KIND
KIDS IN NEED OF DEFENSE